

Allmännyttan energieffektiviserar men staten behöver göra mer

Uttalande på Sveriges Allmännyttas kongress 2023-03-30

För att Sverige ska nå målet om 50 procent effektivare energianvändning till år 2030 och målet om nettonoll klimatpåverkan år 2045 krävs gemensamma krafttag. Sveriges Allmännyttas är redo och kommer att bidra till denna omställning genom Klimatinitiativet.

Allmännyttans klimatinitiativ omfattar medlemsföretag med totalt över 800 000 bostäder. Målet är att företagen år 2030 ska vara fossilfria och använda 30 procent mindre energi. Vi har kommit en bra bit på väg och flera av företagen har redan nått eller är nära att nå sina mål. Sveriges Allmännyttas tar nu krafttag och kommer att intensifiera arbetet för minskad klimatpåverkan, utveckla klimatinitiativet och addera mål för minskning av växthusgaser.

Att EU nu sätter fokus på att öka takten inom renovering och energieffektivisering av befintlig bebyggelse, är i grunden bra. Men aktuella förslag från EU ställer krav på offentliga aktörer, som måste upphandla enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), att gå före övriga aktörer. Konsekvensen blir att renoveringstakten inom allmännyttan behöver öka med över hundra procent på kort tid. Det är inte rimligt. Det finns varken material, arbetskraft eller finansiering för att möta sådana krav. Dessutom snedvrids konkurrensen mellan privata och allmännyttiga hyresvärdar som verkar på samma marknad. Hyresgästerna i allmännyttans bostäder riskerar att få högre hyror än hyresgäster i privatägda bostäder.

Sveriges Allmännyttas föreslår därför att regeringen genomför två klimatpolitiska åtgärder.

1. Stöd för energieffektiviseringsåtgärder måste omfatta alla upplåtelseformer. Regeringen har remitterat ett förslag om bidrag för åtgärder för energieffektivisering i småhus. Offentligt stöd bör inte begränsas till småhus utan inkludera alla upplåtelseformer och utgå från klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Detta kommer att öka takten i omställningen mot en hållbar framtid och främja energieffektivisering som är samhällsekonomiskt lönsam, men utmanande ur ett företagsekonomiskt perspektiv och är en förutsättning för att möta EU:s ökade krav.

2. Klimatpolitiken måste utformas så att den inte leder till snedvridning av konkurrensen. Vi vill se en ändring i lagen om offentlig upphandling (LOU) så att den anpassas till EU:s minimikrav. Då kommer allmännyttan inte längre att omfattas av LOU

och därmed inte heller att omfattas av andra energieffektiviseringskrav än de som gäller för privata bostadsföretag.